

De Confirmationis Sacramento.

I.
Confirmationis sacramentum explicandi tempus et necessitas.

SI in sacramento Confirmationis explicando Pastorum diligentia requirenda umquam fuit, nunc certe opus est, illud quam maxime illustrare: cum in sancta Dei Ecclesia hoc sacramentum a multis omnino prætermittatur; paucissimi vero sint, qui divinæ gratiæ fructum, quem deberent, ex eo capere studeant. Quare fideles ita de hujus sacramenti natura, vi, dignitate, tum in die Pentecostes, quo præcipue die administrari solet: tum aliis etiam diebus, cum id Pastores commode fieri posse judicaverint, docendi erunt, ut intelligent, non solum negligendum non esse, sed summa cum pietate, et religione suscipiendum; ne ipsorum culpa, maximoque malo eveniat, ut frustra in eos divinum hoc beneficium collatum esse videatur.

2.
Hoc sacramentum cur confirmatione nuncupatur.

NOMEN. Sed ut a nomine initium sumatur, Confirmationem ab Ecclesia hoc sacramentum idcirco vocari, docendum est: quoniam, qui baptizatus est, cum ab Episcopo sacro chrismate ungitur, additis solemnibus illis verbis: Signo te signo crucis, et confirmo te chrismate salutis, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, nisi aliud sacramenti efficientiam impedit, novæ virtutis robore firmior, atque adeo perfectus Christi miles esse incipit.

3.
Confirmatione vere est sacramentum.

RATIO SACRAMENTI. In confirmatione autem veram et propriam sacramenti rationem catholica Ecclesia semper agnovit: quod et Melchiades Pontifex,¹ et plures etiam alii sanctissimi, et vetustissimi Pontifices aperte declarant. Ac sanctus Clemens ejus veritatis doctrinam graviori sententia comprobare non potuit; inquit enim: Omnibus festinandum est sine mora renasci Deo, et demum ab Episcopo consignari, id est, septiformem gratiam Spiritus sancti percipere; cum aliqui perfectus Christianus nequaquam esse possit is, qui injuria, et voluntate, non autem necessitate compulsus, hoc sacramentum prætermiserit, ut a B. Petro accepimus, et

¹Ap. Grat. p. 3. dist. V, c. 2 et Isid. epist. ad episc. Hisp. 2.

ceteri apostoli, præcipiente Domino, docuerunt.² Hanc vero eamdem fidem doctrina sua confirmarunt, qui eodem spiritu pleni pro Christo sanguinem profuderunt, Urbanus,³ Fabianus,⁴ Eusebius,⁵ Romani Pontifices, quemadmodum ex eorum decretis licet perspicere. Accedit præterea sanctorum Patrum consentiens auctoritas: inter quos Dionysius Areopagita, Athenarum Episcopus, cum diceret, qua ratione hoc sacrum unguentum confidere, eoque uti oporteret, ita inquit: Baptizatum sacerdotes induunt veste congrua munditiæ, ut ad Pontificem ducent: ille vero sacro, atque prorsus divino unguento baptizatum signans, sacratissimæ communionis participem facit.⁶ Eusebius quoque Cæsariensis tantum huic sacramento tribuit, ut dicere non dubitarit: Novatum hæreticum Spiritum sanctum promereri non potuisse, quia, cum baptizatus esset in gravi ægritudine, signaculo chrismatis non est signatus.⁷ Sed clarissima habemus hujus rei testimonia tum a D. Ambrosio in eo libro, quem de iis, qui initiantur, inscripsit,⁸ tum a D. Augustino in libris, quos adversus Petilianus Donatistæ epistolas edidit:⁹ quorum uterque adeo de hujus sacramenti veritate nihil dubitari posse existimat, ut eam scripturæ etiam locis doceat, ac confirmet. Quare alter quidem verba illa Apostoli: Nolite contrastare Spiritum sanctum Dei, in quo signati estis:¹⁰ alter vero, quod in Psalmis legitur: Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron:¹¹ tum illud ejusdem Apostoli: Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis,¹² ad confirmationis sacramentum referri testatus est.

Quamvis autem a Melchiade dictum sit, baptismum confirmationi maxime conjunctum esse: non idem tamen sacramentum, sed ab altero longe disjunctum, existimandum est; constat enim, varietatem gratiæ, quam singula sacramenta tribuunt, et rei sensibus subjectæ, quæ ipsam gratiam significat, efficere, ut varia quoque et diversa sacramenta sint.

Cum igitur baptismi gratia homines in novam vitam

4.
Confirmationis a baptismō differentia.

¹Ap. Isid. ep. 4. — ²Ad. Grat. dist. V, c. 1, et ap. Isid. ep. ad omnes christ. n. 7.
³Ap. Isid. ep. 2 ad omnes Orient. n. 1. — ⁴Ap. Grat. dist. V, c. 4 et ap. Isid. epist. 3 ad episc. Tusc. et Camp. — ⁵De eccl. hier. c. 2, § 7 et c. 4. — ⁶Hist. Eccles. VI. 43. — ⁷Cap. VII. — ⁸Lib. II. cap. 104. — ⁹Eph. IV. 30. — ¹⁰Psal. CXXXII. 2. — ¹¹Rom. V. 5.

gignantur; confirmationis autem sacramento, qui jam geniti sunt, viri evadant, evacuatis, quæ erant parvuli,¹ satis intellegitur, quantum in naturali vita generatio ab incremento distat, tantumdem inter se differre baptismum, qui regenerandi vim habet, et confirmationem, cujus virtute fideles augescunt, et perfectum animi robur assumunt.

Præterea, quoniam novum atque distinctum sacramenti genus constituendum est, ubi animus in novam aliquam difficultatem incurrit; facile perspici potest, quemadmodum baptismi gratia ad mentem fidei informandam indigemus, ita etiam maxime conducere, fidelium animos alia gratia confirmari, ut nullo pœnarum, suppliciorum, mortis periculo, aut metu a veræ fidei confessione deterreatur. Quod quidem cum sacro confirmationis chrismate efficiatur, ex eo aperte colligitur, hujus sacramenti rationem a baptismo diversam esse. Quare Melchiades Pontifex utriusque discrimen accurata oratione persequitur, ita scribens: In baptimate homo ad militiam recipitur, et in confirmatione coarctatur ad pugnam. In fonte baptismatis Spiritus sanctus plenitudinem tribuit ad innocentiam, confirmatione autem perfectionem ad gratiam ministrat: in baptismo regeneramur ad vitam, post baptismum ad pugnam confirmamur: in baptismo abluiimur, post baptismum roboramur: regeneratione per se salvat in pace baptismum recipientes, confirmatione armat, atque instruit ad agones.² Verum hæc jam non solum ab aliis Conciliis tradita, sed præcipue a sacra Synodo Tridentina decreta sunt; ut jam de iis non solum aliter sentire, sed ne dubitare quidem ullo modo liceat.

5.
Sacra-
menticon-
firmatio-
nis auctor
Christus.

INSTITUTIO. Quoniam vero supra demonstratum est, quam necessarium esset, communiter de omnibus sacramentis docere, a quoniam ortum habuerint; idem etiam de confirmatione tradere oportet, ut fideles hujus sacramenti sanctitate magis affiantur. Igitur a Pastoribus explicandum est, Christum dominum non solum ejus auctorem fuisse, sed, sancto Fabiano Pontifice Romano teste,³ chrismatis ritum, et verba, quibus in ejus administratione catholica Ecclesia utitur, præcepisse; quod quidem iis facile probari poterit,

¹ I. Corinth. XIII. 11. — ² L. c. — ³ L. c.

qui confirmationem sacramentum esse confitentur; cum sacra omnia mysteria humanæ naturæ vires superent, nec ab alio quam a Deo possint institui.

MATERIA. Jam vero, quæ sint ejus partes, ac primum quidem de materia dicendum est. Hæc autem Chrisma appellatur: quo nomine a Græcis accepto, etsi profani scriptores quodlibet unguenti genus significant, illud tamen, qui res divinas tradunt, communi loquendi consuetudine ad illud tantummodo unguentum accommodarunt, quod ex oleo, et balsamo, solemnī Episcopi consecratione conficitur. Quare duæ res corporeæ permistæ, confirmationis materiam præbent: quæ quidem diversarum rerum compositio quemadmodum multiplicem Spiritus sancti gratiam, quæ confirmationis tribuitur, declarat, ita etiam ipsius sacramenti excellētiā satis ostendit. Quod autem ea sit hujus sacramenti materia, cum sancta Ecclesia, et Concilia perpetuo docuerunt; tum a sancto Dionysio,¹ et compluribus aliis gravissimis Patribus traditum est, in primis a Fabiano Pontifice, qui apostolos chrismatis confectionem a Domino accepisse, nobisque reliquisse testatus est.²

6.

Sacra-
menticon-
firmatio-
nis mate-
ria, chris-
ma.

Neque vero ulla alia materia, quam chrismatis, aptior videri poterat ad illud declarandum, quod hoc sacramento efficitur. Oleum enim, quod pingue sit, et natura sua manet, ac diffuat, gratiæ plenitudinem exprimit: quæ per Spiritum sanctum a Christo capite in alios redundat, atque effunditur, sicut unguentum, quod descendit in barbam Aaron, usque in oram vestimenti ejus.³ Unxit enim eum Deus oleo lætitiae præ consortibus suis;⁴ ac de plenitudine ejus nos omnes accepimus:⁵ balsamum vero, cuius odoratus jucundissimus est, quid aliud significat, quam fideles, cum sacramento confirmationis perficiuntur, eam virtutum omnium suavitatem effundere, ut illud Apostoli queant dicere: Christi bonus odor sumus Deo.⁶ Habet præterea balsamum eam vim, ut quidquid eo circumlitum fuerit, putrescere non sinat; quod quidem ad hujus sacramenti virtutem significandam valde accommodatum videtur; cum plane constet, fidelium animos

7.

Confir-
mationis
materia
cur chris-
ma sit
statutum.

¹ De eccl. hier. c. IV. p. 3. — ² L. c. — ³ Psalm. CXXXII. 2. — ⁴ Psalm. XLIV. 8. — ⁵ Joan. I. 16. — ⁶ 2. Cor. II. 17.

cælesti gratia, quæ in confirmatione tribuitur, præparatos, facile a scelerum contagione defendi posse.

8.
*Chrisma
conse-
crandum
a solis
episcopis.*

Consecratur autem chrisma solemnibus cæremoniis ab Episcopo; ita enim Salvatorem nostrum docuisse in extrema cœna, cum chrismatis conficiendi rationem apostolis commendaret, Fabianus Pontifex, sanctitate, et martyrii gloria clarissimus, tradidit;¹ quamquam cur ita fieri debuerit, ratione etiam ostendi potest. Etenim in plerisque aliis sacramentis Christus ita eorum materiam instituit, ut sanctitatem quoque illi tribuerit; non solum enim aquam elementum baptismi esse voluit, cum inquit: Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei:² sed cum ipse baptizatus est, effecit, ut ea deinceps vi sanctificandi prædita esset; quare dictum a sancto Chrysostomo: Aqua baptismi purgare peccata credentium non posset, nisi tactu Dominici corporis sanctificata fuisset.³ Quoniam igitur Dominus hanc confirmationis materiam usu ipso, et tractatione non sacravit, necessarium est, ut sanctis, et religiosis precatiōnibus consecretur: neque ad alium ea confectio, nisi ad Episcopum, pertinere potest; qui ejusdem sacramenti ordinarius minister institutus est.

9.
*Sacra-
menticon-
firmatio-
nis forma.*

FORMA. Sed explicanda erit præterea altera pars, ex qua sacramentum constituitur, forma scilicet, et verba, quæ ad sacram unctionem adhibentur: monendique fideles, ut in hoc sacramento suscipiendo, tunc maxime, cum ea pronuntiari animadvertunt, ad pietatem, fidem, et religionem animos excitent, ne quid cælesti gratiae impedimenti esse possit.

His igitur verbis confirmationis forma absolvitur: Signo te signo crucis, et confirmo te chrismate salutis, in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Sed tamen, si ad veritatem rationem quoque revocemus, idem facile probari potest; etenim sacramenti forma ea omnia continere debet, quæ ipsius sacramenti naturam, et substantiam explicant. Atqui maxime haec tria in confirmatione observanda sunt, divina potestas, quæ ut principalis causa in sacramento operatur; tum robur animi, et spiritus, quod per sacram unctionem fidelibus ad salutem tribuitur; deinde signum, quo notatur

¹ L. c. — ² Joan. III. 5. — ³ Potius chromatius, ap. Grat. p. 3, dist. IV. c. 10.

is, qui in certamen Christianæ militiae descensurus est. Ac primum quidem verba illa: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, quæ extremo loco posita sunt; alterum ea: Confirmo te chrismate salutis, quæ in medio sunt: tertium, quæ in principio formæ locantur: Signo te signo crucis; satis declarant. Quamquam si etiam ratione aliqua probari non possit, hanc esse hujus sacramenti veram, et absolutam formam, Ecclesiæ catholicæ auctoritas, cuius magisterio ita semper edocti fuimus, non patitur nos ea de re quidquam dubitare.

10.
*Episco-
pus con-
firmatio-
nis mini-
ster ordi-
narius.*

MINISTER. Docere etiam Pastores debent, quibus potissimum hujus sacramenti administratio commissa sit. Nam cum multi sint, ut est apud Prophetam,¹ qui currant, neque tamen mittantur; necesse est, qui veri, et legitimi ejus ministri sint, tradere, ut fidelis populus confirmationis sacramentum, et gratiam consequi possit.

Solum itaque Episcopum hujus sacramenti conficiendi ordinariam potestatem habere, sacrae litteræ ostendunt; nam in Actis apostolorum legimus, cum Samaria verbum Dei accepisset, Petrum, et Joannem ad eos missos esse, qui oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum sanctum; nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant.² Quo in loco licet videre, eum, qui baptizaverat, quod tantum esset Diaconus, confirmandi potestatem nullam habuisse; sed munus illud perfectioribus ministris, hoc est apostolis, reservatum esse. Quin etiam, ubicumque sacrae scripturæ hujus sacramenti mentionem faciunt, idem observari potest; neque ad eam rem demonstrandam desunt sanctorum Patrum atque Pontificum, Urbani,³ Eusebii,⁴ Damasi,⁵ Innocentii,⁶ Leonis,⁷ clarissima testimonia, quemadmodum ex eorum decretis perspicuum est. D. quoque Augustinus graviter queritur de corrupta Ægyptiorum, et Alexandrinorum consuetudine, quorum sacerdotes audebant confirmationis sacramentum administrare.⁸

Ac jure quidem hoc factum esse, ut ejusmodi munus ad Episcopos deferretur, hac similitudine possunt Pastores declarare. Ut enim in extruendis aedificiis, etsi fabri, qui

*Cur Epi-
scopus
confirmatio-
nis sit
minister?*

¹ Jerem. XXIII. 21. — ² Act. VIII. 14. — ³ L. c. — ⁴ L. c. — ⁵ Dam. (ap. Isid.) epist. 5. — ⁶ Innocentius, ep. 25 (al. 1) § 3, ad Dec. ap. Grat. 3 p. dist. IV, c. 119. — ⁷ S. Leo (ap. Isid.) ep. 66. — ⁸ Aug. (in App.) quæst. V. et N. T. 101.

inferiores ministri sunt, cämenta, calcem, ligna, et reliquam materiam parant atque componunt, absolutio tamen operis ad architectum spectat: ita etiam hoc sacramentum, quo veluti spirituale ædificium perficitur, a nullo alio, nisi a summo sacerdote, administrari opus erat.

11.
*Cur ad-
dantur et
patrini?*

PATRINUS. Additur vero etiam patrinus, quemadmodum in baptismo fieri demonstratum est. Nam si, qui gladiatoriam dimicationem subeunt, alicujus indigent, cuius arte, et consilio doceantur, quibus iictibus, ac petitionibus, salvis ipsis, confidere adversarium possint: quanto magis fideles, cum sacramento confirmationis quasi firmissimis armis tecti, ac muniti in spirituale certamen, cui æterna salus proposita est, descendunt, ducis, ac monitoris indigebunt? Recte igitur ad hujus quoque sacramenti administrationem patrini advocandi sunt, quibuscum eadem spiritualis affinitas coniungitur, quæ legitima nuptiarum foedera impedit, ut antea docuimus, cum de patrinis ageretur, qui ad baptismum adhibendi sunt.

12.

SUBJECTUM. Sed quoniam sæpe evenit, ut fideles in hoc sacramento suscipiendo aut præpropera festinatione, aut dissoluta quadam negligentia, et cunctatione utantur; (nam de iis, qui ad eum impietatis gradum venerunt, ut illud contemnere, et aspernari audeant, nihil est quod dicamus) aperiendum est etiam Pastoribus, qui, qua ætate, quo pietatis studio prædicti esse debeant, quibus Confirmationem dare oportet.

13.
*Optat Ec-
clesia ut
omnes
confir-
mentur.*

Atque illud in primis docendum est, hoc sacramentum ejusmodi necessitatem non habere, ut sine eo salvus quis esse non possit; quamquam vero necessarium non est, a nemine tamen prætermitti debet: sed potius maxime cavendum est, ne in re sanctitatis plena, per quam nobis divina munera tam large impertiuntur, aliquan negligentia committatur; quod enim omnibus communiter ad sanctificationem Deus proposuit, ab omnibus etiam summo studio expetendum est. Ac sanctus quidem Lucas, cum admirabilem illam Spiritus sancti effusionem describeret, ita inquit: Et factus est repente de celo sonus tamquam advenientis spiritus vehementis, et replevit totam domum. Deinde, paucis interjectis: Et repleti

sunt omnes Spiritu sancto.¹ Ex quibus verbis licet intelligere; (quoniam domus illa sanctæ Ecclesiæ figuram, et imaginem gerebat,) ad omnes fideles Confirmationis sacramentum, cuius initium ab eo die ductum est, pertinere. Atque id etiam ex ipsius sacramenti ratione facile colligitur; illi enim sacro chrismate confirmari debent, quibus spirituali incremento opus est, et qui ad perfectum Christianæ religionis habitum perducendi sunt; at nulli id non maxime convenit; ut enim hoc spectat natura, ut, qui in lucem eduntur, adolescent, atque ad perfectam ætatem perveniant, etiam si interdum, quod vult, minus assequatur: ita communis omnium mater catholica Ecclesia vehementer optat, ut in eis, quos per baptismum regeneravit, Christiani hominis forma perfecte absolvatur; id autem quoniam mysticæ unctionis sacramento efficitur, perspicuum est, eam ad universos fideles æque pretinere.

In quo illud observandum est, omnibus quidem post baptismum Confirmationis sacramentum posse administrari; sed minus tamen expedire hoc fieri, antequam pueri rationis usum habuerint; quare si duodecimus annus non expectandus videatur, usque ad septimum certe hoc sacramentum differre, maxime convenit; neque enim Confirmatio ad salutis necessitatem instituta est, sed ut ejus virtute optime instructi, et parati inveniremur, cum nobis pro Christi fide pugnandum esset: ad quod sane pugnæ genus pueros, qui adhuc usu rationis parent, nemo aptos esse judicarit.

14.

*Quænam
ætas in
confir-
mandis
requiri-
tur.*

Ex his igitur efficitur, ut qui adulta jam ætate confirmandi sunt, siquidem hujus sacramenti gratiam, et dona consequi cupiant, eos non solum fidem, et pietatem afferre, sed graviora etiam peccata, quæ admiserunt, ex animo dolere oporteat. Qua in re elaborandum est, ut peccata etiam prius confiteantur, et Pastorum cohortatione ad jejunia, et alia pietatis opera suscipienda incitentur, admoneanturque, laudabilem illam antiquæ Ecclesiæ consuetudinem renovandam esse, ut non nisi jejni hoc sacramentum susciperent; quod quidem fidelibus facile persuaderi posse existimandum est, si hujus sacramenti dona, admirabilesque effectus intellexerint.

¹ Act. II. 2. 4.

15.

*Quanta
cum reve-
rentia sit
confir-
mationi
acceden-
dum.*

16.
Confir-
matio

EFFECTUS. Itaque Pastores docebunt Confirmationem hoc cum ceteris sacramentis commune habere, ut nisi impedimentum aliquod ex parte ejus, qui recipit, inferatur, novam gratiam tribuat; etenim hæc sacra, et mystica signa ejusmodi esse, demonstratum est, quæ gratiam declarant, atque efficiunt.

gratiam
baptismi
perficit et
auget,

Sed præter hæc, quæ cum aliis communia censenda sunt, primum quidem illud proprie Confirmationi tribuitur, quod baptismi gratiam perficit; qui enim per baptismum Christiani effecti sunt, quasi infantes modo geniti teneritatem adhuc et mollitatem quandam habent; ac deinde chrismatis sacramento adversus omnes carnis, mundi, et diaboli impetus robustiores fiunt; et eorum animus in fide omnino confirmatu ad confitendum, et glorificandum nomen Domini nostri Jesu Christi: ex quo etiam nomen ipsum inventum esse nemo dubitarit. Neque enim, ut quidam non minus imperite, quam impie finxerunt, Confirmationis vocabulum ab eo deducitur, quod olim, qui infantes baptizati erant, cum jam adulti essent, ad Episcopum adducebantur, ut fidem Christianam, quam in baptismō suscepserant, confirmarent: ita ut Confirmation nihil a catechesi differre videatur; cuius consuetudinis nullum probatum testimonium afferrī potest: sed ab eo nomen rei impositum est, quod hujus sacramenti virtute Deus in nobis id confirmat, quod baptismō operari cepit, nosque ad Christianæ soliditatis perfectionem adducit. Nec vero confirmat solum, sed auget etiam: de quo Melchiades ita testatur: Spiritus sanctus, qui super aquas baptismi salutifero descendit illapsu, in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam; in Confirmatione augmentum præstat ad gratiam: deinde non auget modo, sed admirabili quadam ratione auget. Hoc autem pulcherrime indumenti translatione Scriptura significavit, atque expressit; inquit enim Dominus salvator, cum de hoc sacramento loqueretur: Sedete in civitate, quoad usque induamini virtute ex alto:²

ut appa-
ruit in
apostolis:

Quod si Pastores voluerint divinam hujus sacramenti efficientiam ostendere; (hoc vero ad commovendos fidelium animos maximam vim habiturum esse, dubitari non potest) satis erit, quid ipsis apostolis evenerit, explicare. Illi enim ante passionem, et sub ipsam passionis horam adeo infirmi,

¹ L. c. cfr. Grat. p. 3. dist. V. c. 2. — ² Luc. XXIV. 49.

et remissi fuerunt, ut, cum Dominus comprehensus est, statim se in fugam conjecerint;¹ Petrus vero, qui Ecclesiæ petra, et fundamentum designatus erat, et summam constantiam, excelsique animi magnitudinem præ se tulerat unius mulierculæ voce perterritus, se Jesu Christi discipulum esse, non semel, aut iterum, sed tertio negaverit;² ac post resurrectionem omnes propter metum Judæorum inclusi domi se continuerint.³ At vero in die Pentecostes tanta Spiritus sancti virtute omnes repleti sunt,⁴ ut, dum evangelium, quod eis commissum erat, non solum in Judæorum regione, sed in universo orbe audacter, et libere disseminarent, nihilque sibi felicius accidere posse existimaverint, quam quod digni haberentur, qui pro Christi nomine contumeliam, vincula, tormenta, crucis perferrent.⁵

Habet præterea Confirmatio eam vim, ut characterem *characte-*
rem im-
primit.

CÆREMONIÆ. Restat nunc, ut aliqua etiam de ritibus, et cæremoniis, quibus in hoc sacramento administrando catholica Ecclesia utitur, breviter perstringantur; quæ explicatio quanto usui futura sit, Pastores intelligent, si quæ antea dicta sunt, cum hic locus tractaretur, repetere voluerint.

17.
Undio
frontis.

Qui igitur confirmantur, sacro chrismate in fronte unguntur: nam hoc sacramento Spiritus sanctus in animos fidelium sese infundit, in eisque robur, et fortitudinem auget, ut in spirituali certamine viriliter pugnare, et nequissimis hostibus resistere queant. Quocirca declaratur, eos nullo metu, aut verecundia, quarum affectionum signa maxime in fronte solent apparere, a libera Christiani nominis confessione absterrendos esse. Præterea nota illa, qua Christianus a ceteris, veluti miles insignibus quibusdam ab aliis distinguitur,

Matth. XXVI. 56. — ² Matth. XXVI. 33. 35. 51. 69. — ³ Joan. XX. 19. — ⁴ Act. II. 4. — ⁵ Act. V. 41.

in illustriori corporis parte imprimenda erat. Sed illud quoque solemnī religione in Ecclesia Dei servatum est, ut in Pentecoste præcipue hoc sacramentum administraretur; quod hoc maxime die apostoli, Spiritus sancti virtute roborti, et confirmati sint: cujus divini facti recordatione fideles admonerentur, quæ, quantaque mysteria in sacra unctio ne cogitanda essent.

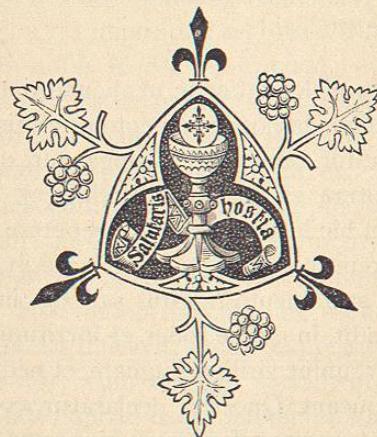
Alapa.

Deinde vero qui unctus, et confirmatus est, ut meminerit se tanquam fortē athletam paratum esse oportere ad omnia adversa invictō animo pro Christi nomine ferenda, manu leviter in maxilla ab Episcopo cæditur.

Pax

Postremo autem pax ei datur, ut intelligat se gratiæ cælestis plenitudinem, et pacem, quæ exuperat omnem sensum; consecutum esse.

Atque hæc summa eorum sit, quæ de chrismatis sacramento a Pastoribus non tam quidem nudis verbis, et oratione, quam inflammato quodam pietatis studio explicanda sunt, ut ea in animis, intimisque fidelium cogitationibus inserere videantur.

¹ Philipp. IV. 7.

De Eucharistiæ Sacramento.

QUEMADMODUM ex omnibus sacris mysteriis, quæ nobis tanquam divinæ gratiæ certissima instrumenta Dominus salvator noster commendavit, nullum est, quod eum sanctissimo Eucharistiæ sacramento comparari queat: ita etiam nulla gravior alicujus sceleris animadversio a Deo metuenda est, quam si res omnis sanctitatis plena, vel potius quæ ipsum sanctitatis auctorem, et fontem continet, neque sancte, neque religiose a fidelibus tractetur. Id vero Apostolus et sapienter vidit, et de eo nos aperte admonuit; nam cum declarasset, quanto illi scelere obstricti essent, qui corpus Domini non dijudicarent, statim subjecit: Ideo inter vos multi infirmi et imbécilles et dormiunt multi.¹ Ut igitur fidelis populus, cum cælesti huic sacramento divinos hopores tribuendos esse intellexerit, et gratiæ uberes fructus capiat, et justissimam Dei iram effugiat, illa omnia a Pastoribus diligentissime exponenda erunt, quæ ejus majestatem magis illustrare posse videantur.

Qua in re opus erit, ut Pauli apostoli rationem secuti, qui se, quod a Domino acceperat, Corinthiis tradidisse professus est, in primis hujus sacramenti institutionem fidelibus explicent; ita vero gestam rem esse, ex Evangelista perspicue colligitur. Cum enim Dominus dilexisset suos, in finem dilexit eos;² cujus quidem amoris ut divinum aliquod, atque admirabile pignus daret, sciens horam jam advenisse, ut transiret ex hoc mundo ad Patrem, ne ullo umquam tempore a suis abesset, inexplicabili consilio, quod omnem naturæ ordinem, et conditionem superat, perfecit. Etenim, celebrata cum discipulis agni paschalis coena, ut figura veritati, umbra corpori cederet, panem accepit, Deoque gratias agens benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, et dixit: Accipite, et manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem accepit postquam coenavit, dicens: Hic calix novum

I.
*Euchari-
stie di-
gnitas
fidelibus
inculcan-
da*

2.
*explicata
ejus insti-
tutione.*

¹ Cor. XI. 30. — ² Joan. XIII. 1.